

Mahisa tsghatá lwa Pwal ŋa 2 La Kwareŋt

Ga zgu

¹ I'i Pwal zɓap Lazglafta ŋa nzaku ka mnda ghunay Yesu Kristi ta vindaghunaftá na delewer na. Kawadaga ŋni nda zwanɗama Timute. Ta ga zgu ŋni ŋa kaghuni Igliza Lazglafta ma luwa Kwareŋt, nda ya ŋa inda gwal zlgħay nda ŋuɗuf ta kuraghuta kwakwara haɗika Akaya tani.

² Ka vlagħunavla Lazglafta nda Mghama mu Yesu Kristi ta zɗakatahudani nda zɗakwani.

Rfay Pwal ta Lazglafta

³ Rfamarfa ta Lazglafta Dani ma Mghama mu Yesu Kristi. Dagala tawa hidahida da tsa Lazglafta ya. Tsa Lazglafta ta gɗata* ta lɓa ŋuɗuf ŋa mu ya.

⁴ Tsatsi ta lɓa ŋuɗuf ŋaŋni ma inda ghuya ɗaŋwa ŋni. Nda tsa lɓa ŋuɗuf ta vlaŋnata tsi ya, ta laviŋta aŋni ta lɓanata ŋuɗuf ta sanlaha ta ghuya ɗaŋwa guli.

⁵ Manda va tsa ghuyta Kristi ta ɗaŋwa katakata ya ta ghuya aŋni guli. Lazglafta guli ná, ta lɓaŋna lɓa ta ŋuɗuf katakata nda ma Kristi. ⁶ Ka ta ghuyay aŋni ta ɗaŋwa katsi ná, ŋa lɓaghunata ŋuɗuf, nda ya ŋa mbakwa ghuni nzakwani. Ka si vlaŋnavla Lazglafta ta lɓa ŋuɗuf ta aŋni ná, nda nza ŋa lɓaghunata ŋuɗuf ta kaghuni guli, dza'a kɛl kuni ka mutsaftá mbrakwa su'a ghuya ɗaŋwa mndɛrga

* **1:3** Isaya 40:1 nda Zabura 94:19.

va tsa ŋa aŋni ta ghuyay ya ⁷ Grafgra aŋni kazlay: Nda diha kuni ta tva Lazglafta kə'a. Nda gwa mu ma ghuya daŋwaha. Ka ləbaghuna ləba Lazglafta ta ŋuduf manda ya ta ləbaŋnata tsi ta ŋa aŋni ya guli.

⁸ Aŋi zwanama, va a aŋni ta kwalaghuni kul snaŋtá ghuya daŋwa ghuyə ŋni katakata ta hadika Asiya wa. Fərtufərtə tsa ghuya daŋwa ya ka malaghuta mbrakwa ŋni. Graf a aŋni kazlay: Si ta dza'a nzanza ŋni da hafu kə'a wa.† ⁹ Manda va tsaya ná, nda fa aŋni ŋa rwiŋta ka aŋni sizlay. Tsaw Lazglafta ta fata mantsa ŋa maraŋta kazlay: Ta mbrakwa ŋni a fafta ŋni ta ghəŋa ŋni wu kə'a. Ta Lazglafta ta sli'aganaptá mndu ma mtaku fafta ŋni ta ghəŋ. ¹⁰ Tsatsi ta klaptá aŋni ma mndərga tsa ghwadaka mtaku ya. Tsatsi dza'a klaŋnapta mida guli. Ta tsatsi fatá ghəŋa ŋni ŋa klaptá aŋni dazlay guli. ¹¹ Ka kata kuni ta aŋni nda maga du'a. Ka nda ndəgha gwal ta maga du'a da Lazglafta ta ghəŋa aŋni katsi ná, dza'a nda ndəgha gwal dza'a rfu ta ghəŋani guli tsu'afər Lazglafta ta tsa du'a taŋ ya.

Mbədapta Pwal ta vli si dza'a sli'i tsi

¹² Skwi ya ta vlaŋnatá tsafara vgha ná, nzu-vusnza ŋni ta nzaku dīna nda inda mnduha ka ŋni ta daslay ma ghəŋa ŋni. Katkatani mataba nzaku ya nzuvus mu nda kaghuni. Nzunza ŋni ta tsa nzaku ya ndə'ets nda hanatá ghəŋ manda ya vlaŋna Lazglafta. Manda ya ta kumə dīfla slu'uvgha a nza ŋni ta tsa nzaku ya wu, ama Lazglafta ta kataŋnata nda zdakatahudani. ¹³⁻¹⁴ Skwi ta vindaghunafta aŋni ná, skwi ya ŋa dzaŋafta ghuni ŋa snaŋta ghuni ya. Ki'a nda ki'a

† 1:8 Gray nda 1 La Kwareŋt 15:32.

yeya skwi snaŋ kuni ndanana mndani, ta graftá ŋni ná, dza'a nda sna kuni ta inda skwi dazlay. Skwa tsafarakwa ghuni aŋni, manda ya dza'a nzaku kaghuni ka skwa tsafarakwa aŋni bađu vragata dza'a vragata Mgham Yesu.

¹⁵ Grafgra yu mantsa ya nzakwani kə'a, kəl yu ka kuma si lagha da kaghuni karaku, ŋa mutsaghu-naftá zdaku his səla. ¹⁶ Nda da kaghuni má dza'a laba yu ta sli'i yu ka dza'a ta hadika Mekaduniya, má ŋa vragapta da nda da kaghuni guli ta sabə yu‡. Má ŋa katihata nda dza'a ta hadika Zudiya, sew labə a yu wa. ¹⁷ Mataba tsaya ná, sna a yu ta skwi ta ndanu yu wu ka kaghuni ra? Ari tsa ndanə ndana yu ya ná, ndana slu'uvgha ya a ka kaghuni ta gray, ŋa mnay da kazlay: Aŋi, a' mantsa a kay guli wu kə'a nda va tsa skwa turtuk ya na? ¹⁸ Manda va tsa nzakwa Lazglafta ka mndu tdukwa ya ná, manda va tsaya tsa gwada mnaghuna aŋni ya. Nza a tsa gwada mna ghuna aŋni ya ka «aŋi,» a' «nantsa a kay guli wu» kə'a ta va tsa skwa turtuk ya wu, ¹⁹ kabga ma mnaghunata ŋni, i Silas nda Timute nda vərda i'i ta gwada ta Yesu Kristi Zwaŋa Lazglafta ná, mnay kazlay: Aŋi, a' mantsa a kay guli wu kə'a ta va tsa skwa turtuk ya a mnə aŋni wa. Aŋi, ŋa tsatsi ta mnay inda fitik. ²⁰ Nda ma tsatsi ta mna Lazglafta ta «aŋi» nda inda skwi tamaf tsi ta imi ta sləməŋ. Tsaya ta kəl amu ka mnay nda ma Yesu Kristi kazlay: Mantsa ya nzakwani kə'a, ŋa vlanťa glaku ta Lazglafta. ²¹ Tsatsi ta dihaŋnata nda kaghuni tani ma Yesu Kristi, tsatsi ta zabaptá amu, ²² ka tahamaftá tsi

‡ **1:16** Ngha ta Slna gwal ghunay 19:21.

ta ŋizla ŋa maraŋtá kazlay: Ŋani amu kə'a. Tsaya ta nzakway ka Sulkum nda ghuḅa famam tsi ma ŋuḍufa mu ŋa gramaftá skwiha ḍinaḍina dza'a tsi magay ŋa mu dazlay.

²³ Takma Lazglafta ta mnaghunata yu. Yaha yu da gurdaghunaftá ŋuḍufa ghuni ka yu kwal yu kul vrəgladapta da luwa Kwareŋt. ²⁴ Kumay ŋni ta faghunaghatá zɔmbak ta ghəŋa zɔghay nda ŋuḍufa ghuni a wu, ta maga slna mu ka skwa turtuk, ŋa zḍavafta ŋuḍufa ghuni, kabga nda diha kuni ma zɔghay nda ŋuḍuf.

2

¹ Skwi kura yu ná, haḍ yu dza'a vrəgladapta da kaghuni, da gurdəglaghunaftá yu ta ŋuḍufa ghuni wa. ² Ka gurdaghunafgurḍa yu ta ŋuḍufa ghuni ya ní, wa dza'a zḍidiftá ŋuḍuf ta i'i tama, tsa kaghuni má dza'a ŋraghunafta yu ta ŋuḍuf ya a wu ra? ³ Skwi kəl yu ka vindaghunaftá tsa ḍelewer ya ná, va a yu ta laba ḍa slanaghatá mnduha má dza'a zḍidiftá ŋuḍuf mazlay ná, ŋa ŋəridiftá ŋuḍuf wa. Grafgra yu kazlay: Ka ta rfu yu ná, dza'a rfu inda kaghuni guli kə'a. ⁴ Ta vində yu ta tsa ḍelewer ya ŋa ghuni ná, nda ghuya ghəŋa ḍa, gurdə gurḍa ŋuḍufa ḍa katakata, ima taw ta ira ḍa. Ŋa ŋraghunaftá ŋuḍufa ghuni a vindaghunafta yu wa. Dina ka sŋaŋta ghuni ta ḍva kaghuni ya ḍvaf yu kahwathwata.

Plinista Pwal ta dmakwa mndu ya ta razanafta

⁵ Ŋranafta mndu ta ŋuḍuf ta mnduha ná, i'i a ŋridif tsi wu, kaghuni demdem ya, dər má kaghuni demdem a tsi. Tsaw va a yu ta fərtiŋtá gwada ta ghəŋani wa. ⁶ Tsa dvanaghata dvanagha ndəghata

sanlaha mataba ghuni ta tsa mndu ya ná, præk tsaya. ⁷ Ndanana, pliniswapla ta dmakwani, ka vla kuni ta mbraku ŋani, yaha ŋuɖufani da ŋruta ka malaghutá mbrakwani. ⁸ Wyawa dzvu maranaŋwamara ta ɖvu kahwathwata. ⁹ Ŋa dzəgha kaghuni vindaghunafta yu ta na ɖelewer na guli, kabga ta kumay yu ta snaŋta, ka ta snərsna a kuni ta inda skwi ta mnaghunata yu. ¹⁰ Ka plinispla kuni ta dmakwa mndu ná, i'i guli ná, plinispla yu. Dəmakwa mndu ya plinis yu, ka si mamu ɖmaku ŋa play ná, plinispla yu kabga kaghuni, nda ngha Kristi guli, ¹¹ kada kwala halaway zata ghwa ta amu, kabga nda sna amu ɖinaɖina ta hiɖakwani.

Nzakwa Pwal ma luwa Truwas

¹² Sli'afslí'a yu ka laghwí da luwa Truwas da mna Lfiɖa Gwada ta ghəŋa Yesu Kristi. Manda ɖhadaghata ɖa, kə'a ka yu ná, məɖ tadipta Mgham Yesu ta tvi ɖinaɖina ŋa mna gwada hada. ¹³ Nziya nza tsi, tsə'amma ghəŋa ɖa, kabga slanagha a yu ta zwaŋama ɖa Titus hada wu, kəl yu ka mnay ka nzata kuni ɖughwana kə'a nda həŋ, ka sli'afta ka zlaŋtá gwal ma luwa Truwas ka laghu yu ta hadika Mekaduniya.

Zatá ghwa Yesu Kristi

¹⁴ Rfu da Lazglafta! Tsatsi ta vlaŋnatá za ghwa inda fitik ma Kristi. Klafkla ta aŋni ŋa mnaŋtá Kristi ma inda vli. Nda nza aŋni manda urdi zɖa vətiktika ta pusata lu. ¹⁵ Manda va tsaya, nda nza aŋni manda urdi zɖa vətikatani klaf Kristi ka vlaŋtá Lazglafta. Tsa urdi ya ná, nda nza ka ŋa gwal ta mutsa mbaku, nda gwal ta zadíŋtá ghəŋa taŋ tani. ¹⁶ Ka ŋa gwal ta mutsa mbaku ná, zɖa tsa

vɛrtikatani ya, ta vɛɽɽvɛɽ Lazglafta ta hafu ta hɛɽ. Ka ɽa gwal ta zadɛɽɽtá ghɛɽɽa taɽ guli ná, zɽa a tsa vɛrtikatani ya wu, ta klanakkla ta mtaku ta hɛɽ. Wa ya præk ka magaftá tsa slna ya tama? ¹⁷ Aɽɽni ná, nza a aɽɽni manda hamata sanlaha ta za huɽa taɽ ta gwada Lazglafta wa. Lazglafta ta ghunaftá aɽɽni, kahwathwata ta mnɛ aɽɽni ma Kristi ta kɛma Lazglafta.

3

Gwal maga slna ma lfida dzratawi

¹ Ta dza'a zlrɛ nda zlrɛ ɽni ta ghuba ghɛɽɽa ɽni ra? Delewera lagha maraɽta ghɛɽɽa ɽni da kaghuni ta zbɛ ɽni re, ari mamu a delewer ta zbɛ ɽni da kaghuni ɽa mara ghɛɽɽa ɽni manda ya ta magɛ sanlaha na? ² Vɛrɽa kaghuni tsa delewer maraɽtá ghɛɽɽa ɽni ya vindam Kristi ma ɽuɽufa ɽni, snaɽ lu, ta dzaɽɽɛ inda mnduha. ³ Manda va tsaya nzakwani, kaghuni tsa delewer vindam Kristi ka tsghafta nda ma dzva ɽni ya. Nda ima vindi a vindafta tsi wu, nda Sulkuma Lazglafta nda hafu mida vindafta tsi. Ta kɽam* a vindafta tsi guli wu, ma ɽuɽufa mnda sɛla vindamta tsi.

⁴ Kɛɽ ɽni ka mnay kazlay: Vindata delewera Kristi kuni kɛ'a ná, kabga Yesu Kristi ta gramafta mantsa ya nzakwani kɛ'a ta kɛma Lazglafta. ⁵ Nda sna aɽɽni kazlay: Slaghu a aɽɽni ka ghɛɽɽa ɽni ka maga tsa slna ya wu kɛ'a. Lazglafta ta vɛɽɽnátá mbrakwa magay. ⁶ Tsatsi ta vɛɽɽnátá mbrakwa nzaku ka gwal maganátá slna ɽa mnay ɽa mnduha

* **3:3** Ngha ta Sabi 24:12. Ngha ta Irmiya 31:33, nda Izekiyel 11:19, 36:26-27.

ta Lfida dzratawi dzraf tsi. Tsa lfida dzratawi ya ná, sladaf a ta zlahu vindaf lu ghalya ya wa. Ta Sulkum nda ghuḅa sladafta tsi. Tsa vindata zlahu ghalya ya ná, ta hla mnduha da mtaku. Sulkum nda ghuḅa ya ná, ta hla mnduha da hafu.

⁷ Ghalya, ta klam vindafta lu ta tsa zlahu ya, ka magə Musa ta slna tsa zlahu ta kla mndu da mtaku ya. Kulam nda tsaya ná, ta vlanvla tsa slna ya ta glaku. Laviŋ a la Isra'ila ta nghu† da kumani wu, kabga ta wudaku kumani katakata. Tsaw, ŋa nzdavata a tsa wudakwani ya wa. ⁸ Had' slna Sulkum nda ghuḅa dza'a malaghutá glaku ka tsaya tama rki? ⁹ Ka si tsa slna zlahu ta hla mnduha da mtaku ya, mamu glakwani ya ní, tsa slna Sulkum ta nanafá mndu tdukwa ya guli, malaghumala ŋani glaku piyw! ¹⁰ Tsaya tama ná, da na glaku ta malaghuta piyw ndanana ná, had' tsa glaku ghalya ya ta mnaku wa. ¹¹ Ka si tsa dza'a kwal kul nzdavata ya mamu glakwani ya, malaghumala ŋa na dza'a nzaku ŋa kdekeden na tama.

¹² Had' sana skwi dza'a ŋni difay ma tsa gwaḁaha ya wu, kabga nda sna aŋni kazlay: Manda tsaya nzakwa tsa skwiha ya kə'a. ¹³ Manda Musa ta bukwanaghutá kuma nda lgut yaha la Isra'ila ng-hantá htakwa tsa glaku ya ma kumani ya a aŋni wa. ¹⁴ Tunṭunṭwa ghəŋa la Isra'ila. Ha gita, laviŋ a həŋ ta snanṭa tsa kahwathwata ya ta dzanə həŋ ta tsa dzratawi ŋa ghalya ya wa. Ta klin a lu ta tsa lgut ya wu kabga laviŋ a lu wu, ba mndu nda ndi'atá vghani nda Kristi kwenkwen. ¹⁵ Kulam gita, ta dzanə həŋ ta tsa zlahu Musa ya ná, manda

† 3:7 Ngha ta Sabi 34:29-35.

skwi bukwanaf tsa lgut ya ta ŋuɗuf ta həŋ ya həŋ. ¹⁶ Ama manda skwi ya nda vinda: «Inda mbəɗaghuta mndu ta vgha tvə Mgham Yesu ya ná, dəɗaghuta tsa lgut† ya.»

¹⁷ Mgham Yesu ná, Sulkum ya. Ma vəl hada Sulkuma Mgham Yesu guli ná, nda pla vgha mnduha. ¹⁸ Amu demdem, bukwa a kuma mu wa. Manda dalagar ya ta wudakwa glakwa Mgham Yesu ta amu. Mgham Yesu ta nzakway ka Sulkum ya ta mbəɗanafta ka nanafta manda va tsatsi, ka kla amu ta kəma ta kəma ma tsa glakwani ta malaghuta ya.

4

Ghuyama ɗaŋwa kawadaga nda Kristi

¹ Lazglafta ta faŋnamtá tsa slna ya ma zdakwani, tsaya ta kwal ŋni kul rwa malandugu. ² Had ta ŋana vgha nda ghwadaka skwiha ta magə lu ma ɗifa ma ɗifa, ta pgha hula ŋa mndu wa. Nana a aŋni ta mndu wu, had aŋni ta mbəɗanaftá gwada Lazglafta wa. Katək ná, kahwathwatani ŋa aŋni ta mniginɗa banluwa. Mantsa ya dza'a kəl inda mndu ka ɗasla kahwathwata ŋni ma ŋuɗufani ta kəma Lazglafta. ³ Ka nda ɗifa na Lfiɗa Gwada ta mnə ŋni na katsi ná, da gwal ta zadɪntá ghəŋa taŋ nzakwa tsi nda ɗifa. ⁴ Sna a həŋ ta na Lfiɗa Gwada ta mnə aŋni na wu, kabga hanafha Lazglafta na ghəŋa hadik na ta ŋuɗufa taŋ, ŋa kwala taŋ kul nghanɗá tsa tsuwadək ta tsuwadaka həŋ, ta sabi ma Lfiɗa Gwada ta ghəŋa glakwa Yesu Kristi ya. Tsa Yesu Kristi ya ná, ka guram nda Lazglafta.

† **3:16** Ngha ta Sabi 34:34.

⁵ Ta mnə aŋni ta tsa Lfida Gwada ya ná, gwada ta ghəŋa aŋni a ta mnə ŋni wa. Gwada ta Kristi ta nzakway ka Mgham ŋa aŋni ta mnay. Aŋni, gwal ksaghunatá slna aŋni, kabga nzakwa ŋni mista Yesu. ⁶ Ka Lazglafta mnata ma fitika zlaganap-tani ta ghəŋa hadik na: «Ka tsuwadaka tsuwadək ta vli ma grusl*,» ka'a. Va tsa Lazglafta ya ta tsuwadakanafatá vli ma ŋudufa ŋni ŋa tsuwadaka mnduha, ŋa snanŋa tanŋ ta glakwa Lazglafta nda ma kuma Yesu Kristi.

⁷ Bəzleghwa tsaf lu nda rəbisl aŋni, ta kla tsa nərma skwa gadghəl ya. Kəl tsi ka nzakway mantša ya ná, Lazglafta ta mbranaghatá maga inda skwi, aŋni a wa. ⁸ Dagala danwa ta ghuyanapta lu, kulam nda tsaya, kdənna a wa. Dəganha ŋni ta ghəŋ badu masani, ta hla a ghəŋa ŋni tida wa. ⁹ Gaŋnapha lu ta iri, ta zlanŋa a Lazglafta wa. Nŋunusha lu ta ima zgi, ta klap a lu ta hafu ma aŋni wa. ¹⁰ Ta wa hđak ŋni inda fitik manda va tsa maganatá Yesu ya, kada maravata nzakwa Yesu guli ma vgha ŋni. ¹¹ Ma inda ŋa aŋni ma nzaku ná, ta wa hđak ŋni ta ghəŋa gwada ta Yesu, kada maravata nzakwa Yesu ma na ŋaŋni ma slu'uvgha ta mtaku na. ¹² Mantša ya ná, nzaku ta wa hđak ŋa aŋni, nzakwa ghuni nda hafu ŋa kaghuni.

¹³ Ka lu vindafta ma deftera Lazglafta na: «Zlghafzlgħa yu ta gwada ta ghəŋa Lazglafta kəl yu ka gwaday†.» Aŋni guli na, zlghafzlgħa aŋni ta Lazglafta manda va tsaya, ta kəl aŋni guli ka mna gwadani. ¹⁴ Nda sna aŋni kazlay: Sli'aganapsli'a

* **4:6** Zlrafta 1:3. † **4:13** Ngha ta Zabura 116:10.

Lazglafta ta Mgham Yesu ma mtaku kə'a. Tsatsi guli dza'a sli'aganapta ma mtaku, kabga nda ndi'a vgha ŋni nda Yesu. Na hładamaghatani demdem ta kəmani. ¹⁵ Inda tsa skwiha ta magaku ya ná, ŋa kata kaghuni nzakwani, ŋa sga sli'adamta mnduha mutsaftá zđakatahuda Lazglafta. Mantsa tama, dza'a nda ndəgha mnduha ŋa rfa Lazglafta nda ya ŋa zləzlvay guli.

Faftá ghəŋ yeya skwi ma ghəŋa mu

¹⁶ Tsaya ta kwal malandugwa ŋni rwavata. Dər má ta htaku nda hta vgha mu ma ki'a ma ki'a mndani ná, ta lfidaku nda lfiđa vgha mu inda fitik ma Sulkum. ¹⁷ Skwi ta kumə yu ta mnay ná, ki'a yeya na ghuya đanwa ta ghuyə mu ndanana ka tsa glaku dagala ŋa kđekedzeŋ ta payamata tsa ghuya đanwa ya ta tvi ŋa mutsay ya. ¹⁸ Fafta skwi kul nghanťá iri amu ta ghəŋ, ta skwi ya nghan iri a wu. Skwi ya ta nghə iri ná, had ta gđavata wu, skwi kul nghanťá iri yeya ta gđavata ŋa kđekedzeŋ.

5

¹ Nda sna mu kazlay: Ka zliŋzla lu ta na dumbi ta nzaku mu mida na katsi ná, dza'a bamaf ba Lazglafta ta sana həga ta luwa kə'a. Ta ghəŋa vgha mu dza'a vlamata Lazglafta ŋa kđekedzeŋ ta luwa ya ta gwada yu ta tsa gwada ya. ² Ta na ghəŋa hadik ná, ta ksamata ka mamay katakata na tsa həga mu ta luwa, ka vgha mu dza'a nzakway ka lfiđ ya. Ta gama ta ŋada ghəŋ nda taw nda taw. Ta dər má sudidiva Lazglafta ba, ka mu ta mnay. ³ Ka sudavamasuda lu katsi ná, had sulkuma vgha mu dza'a nzaku manda skwi ka fərđi'u wa. ⁴ Ka tata nzaku mu ma na dumbi mida mu ta na ghəŋa

hadik na katsi ná, tata ɲaɗa ghəŋ mu manda skwi famagha lu ta skwa ndəgaku. Kumay mu ta dgamata nda na vgha mu ta ghəŋa hadik na a wu, ama ka sudavamata lu nda tsa ta luwa ya, ka bukwamta tsa nda hafu ɲa kdekedzen ya ta tsa ta mtaku ya. ⁵ Lazglafta kaghəŋani ta payaftá amu ɲa mbəɗamafta mantsa ya. Vlamavla ta Sulkumani guli ɲa gramaftá skwiha dza'a tsi magay ta kəma.

⁶ Tsaya tama, ta kəl mu ka nzata nda fata ghəŋ inda fitik. Aŋ mndani nda sna mu kazlay: Ka ta ma na vgha mu ta na ghəŋa hadik na mu katsi ná, ta di'ɲ mu nda həga mu ya da Mgham Yesu kə'a. ⁷ Ta ngha a mu nda iri karaku wa, nzakwa zlgħay nda ɲuduf ta nzə mu. ⁸ Manda va tsaya ná, nda fa ghəŋa mu dar. Ta kumay mu ta sli'apta ma na slu'uvgha na ka nzata kawadaga nda Mgham Yesu. ⁹ Dər má tata ghəŋa hadik mu, dər má ta luwa a mu ná, zdəganata mu skwi kumaf maya amu. ¹⁰ Inda amu demdem ná, dza'a lagħala mu ta kəma Kristi ɲa tsamagħatá guma, ɲa zlgħay inda mndu ta nisəla slnani ya maga tsi ma nzakwani ta ghəŋa hadik. Ka dīna slnani maga tsi, dza'a zlgħay ta nisəlani, ka dīna a slnani maga tsi wu dza'a zlgħay ta nisəlani guli.

Nda ma Kristi slərɓapta Lazglafta ta zughu nda amu

¹¹ Ya wya nda sna amu ta skwi ta hgə lu ka zləŋa Mgham Yesu ya, tsaya ta kəl aŋni ka ɲavata ka kasaktá ghəŋa mnduha. Nda sna Lazglafta ta aŋni dar, ta grafta aŋni guli ná, nda sna kaghuni ma ɲudufa ghuni ta aŋni. ¹² Ghubargəltá ghəŋa ɲni

a ɲa aɲni ta ghubargelta da kaghuni wa. Maraghu-natá tvi dza'a kəl kuni ka ghuba aɲni ɲa aɲni ta maraghunata, ɲa snaɲta ghuni ta hanaftawi ta gwal ghubaku nda skwa wa iri, ka zlaɲta ya ma ɲuduf. ¹³ Rgha həŋ ka kaghuni mantsa ta mnə sanlaha ya ra? Dər má mantsa tsi, ɲa vla glaku ɲa Lazglafta nzakwani. Ka mantsa a tsi katək wu má, ɲa kata kaghuni nzakwani. ¹⁴ Inda skwi ta magə aɲni ná, ta magay aɲni kabga nda sna aɲni ta dʋu ya dʋu Kristi ta aɲni. Tsaya ta tiɲwa aɲni guli ta kəma ta kəma. Grafgra aɲni guli kazlay: Mtumta Kristi ta ghəɲa inda mndu kə'a. Inda mndu guli mtumta kawadaga nda tsatsi. ¹⁵ Mtumta ta ghəɲa inda mndu, kabga yaha gwal ta nda hafu da nzaku gaghəŋgaghəɲa taɲ, ɲa nzay taɲ ta nzaku ya ta zdəganata. Ka ɲa taɲ mtuta tsi, ka sli'aganaptá Lazglafta.

¹⁶ Ndanana tama ná, nghəgla a amu ta mndu manda hamata mnda səla wa. Dər má manda hamata mnda səla si ta ngha mu ta Kristi mndani ná, ndanana tama, nghəgla a amu manda tsaya wa. ¹⁷ Tsaya tama, ka si nda ndi'a vgha mndu nda Kristi katsi, nda nza ka lfida mndu. Lula tva nzaku ya si ta nzaku tsi ghalya, mbədəvafmbədə ka lfidani. ¹⁸ Inda tsahaya ná, Lazglafta ta magata. Ka ghunagatá tsi ta Kristi mtuta ɲa slərɓaptá zughu mataba mu nda tsatsi. Ka vlaɲnatá tsi ta slna dza'a mnanatá mnduha ɲa sagha taɲ slərɓaptá zughu mataba taɲ nda tsatsi. ¹⁹ Skwi ta mnə aɲni ná, Lazglafta ta magatá slnani nda ma Kristi ɲa slərɓaptá zughu matabani nda inda mndu. Nəvgla a ta dmakwa mnduha wa. Kəl tsi ka ghunaftá aɲni ɲa dza'a mnay ɲa mnduha kazlay: Ta kumay yu ta

slərɓapta ɗa ta zughu nda hən̄j kə'a.

²⁰ Kristi ta ghunaftá aŋni ɗa kla lwa gwaɗani. Lazglafta kaghən̄jani ta haga mnduha nda ma wa ɗni. Ma hga Kristi, ta ndəba dzvu yu ɗni ɗa ghuni, slərɓapwa slərɓa ta zughu nda Lazglafta.

²¹ Walaŋ a Yesu Kristi ta gatá dmaku wu, ka nanaftá Lazglafta ka dmaku ta ghən̄j gwaɗata amu, ɗa nzakwa mu ma ndi'atá vgha mu nda tsi, ka gwal tɗukwa ta wa irani.

6

¹ Ndanana ná, ta ksa slna aŋni nda Lazglafta. Kɗəkwakɗək ta ndəba dzvu ɗni ɗa ghuni, ma ganava kuni ta masfa ta zɗakatahuda Lazglafta ya zlg haf kuni. ² Ka Lazglafta nda mnduhani na:

«Ma fitikani snaghata yu ta tawa gha.

Ma fitik ɗa mbaghafta, kataghakata yu*,» ka'a.

Wana tsa fitik ya tama ndanana, wana tsa fitika mbaku ya tama guli ndanana.

³ Va a ɗni ta ksafɗa mndu ta aŋni nda dmaku ma slna ta magə ɗni wu, tsaya ta kəl ɗni ka ɗavata ka maga skwi ɗa kwal kul zləmbiŋtá mndu. ⁴ Katək ná, ta maray ɗni ta nzakwa ɗni ka gwal maganatá slna ta Lazglafta ma inda skwi ta magə ɗni. Dər ta gay lu ta iri ɗaŋni, dər ta ghuyay lu ta ɗaŋwa ɗaŋni, dər ta gigray lu ta aŋni, ta ksay ɗni ta ɗuduf mida.

⁵ Ta ɗgay lu ta aŋni, ta pghay lu ta aŋni ɗa gamak, ta sli'anafslí'a lu ta zlərdawi ka gi dza aŋni, ta ghuyay ɗni ta ɗaŋwa ta maga slna, haɗ ɗni ta faftá hani ta iri baɗu ma sani wu, haɗ ɗni ta ɗaŋtá skwa zay guli wa. ⁶ Ta maray ɗni ta nzakwa ɗni ka gwal kul

* 6:2 Isaya 49:8.

had sana skwi ŋa tsanavata, ka gwal nda sna ta skwa Lazglafta, ka gwal ksa ŋuɗuf, ka gwal maga zɗaku, ka gwal nda Sulkum nda ghuɓa ma həŋ, ka gwal ta ɗvutá mndu nda ŋuɗuf turtuk. ⁷ Ka gwal ta mna vərɗa gwada, ka gwal nda mbakwa Lazglafta ma həŋ. Huzla vula ŋni ma zlaɓa nda zeghwi ná, tsaya kahwathwata. ⁸ Vlaŋnatá glaku ŋa sanlaha, hərtətátá aŋni ŋa sanlaha. Zləzləva aŋni ŋa sanlaha, raza aŋni ŋa sanlaha. Ka gwal tsakalawi ta fata mnduha ta aŋni, tsaw kahwathwata ŋa aŋni ta mnay. ⁹ Manda gwal kul snaŋtá lu ta həŋ ka lu ta ngha aŋni, tsaw va nda sna lu ta aŋni ɗinaɗina. Mbli a yaha ya ra, ka lu ta ngha aŋni, tsaw ta ndiri aŋni ɗinaɗina. Gaŋnapha lu tiri, klap a lu nda kla ta hafu ma aŋni wa. ¹⁰ Ma skwi má ŋa ɓasay ŋni ta ŋuɗuf ya ná, rfu ŋa aŋni ta rfay. Ka pɗu həŋ, ka lu nda aŋni, tsaw nda ndəgha mnduha ta nanaftá aŋni ka gadghəl. Mamu skwa taŋ ra, ka lu nda aŋni, tsaw ŋa ŋni inda skwi demdem.

¹¹ Kaghuni gwal ma Kwareŋt, had sana skwi ɗifaghuna aŋni wa, ɗvuɗva aŋni ta kaghuni katakata. ¹² Aŋni a ta kwal kul ɗvaftá kaghuni wu, kaghuni ta tsukwaghutá vgha ghuni tavata aŋni. ¹³ Manda gwada da ŋa zwaŋani ya gwada yu ta na gwada na ŋa ghuni, maraŋnawamara ta ɗvafta kaghuni ta aŋni ma ŋuɗufa ghuni guli.

Had skwi ta guyanaftá tsuwadək nda gurusl wa

¹⁴ Ma guyə kuni ta ghəŋ kawadaga nda gwal kul zlghaftá Lazglafta. Nu ta guyanafta mndu tɗukwa nda mndu ta maga ghwadaka skwi na? Nu ta guyanaftá tsuwadək nda gursl na? ¹⁵ Ta ghəŋa wu dza'a dzrafta i Kristi nda Halaway na? Nu ta

guyanaftá mnda zlgħay nda ŋuɗuf nda mndu kul zlgħafta na? ¹⁶ Nu ta guyanaftá hɛga Lazglafta nda hɛga skwa wuyay na? Amu ná, hɛga Lazglafta nda hafu amu, manda ya mna tsi kazlay:

Mataba taŋ dza'a nzamta yu ka wawaku kawadaga nda hɛŋ.

Ka Lazglafta taŋ ta dza'a nzata yu, ka mnduha ɗa hahɛŋ guli kɛ'a.

¹⁷ Tsaya kɛl Lazglafta ka mnay ŋa mnduhani kazlay:

Sli'apwa sli'a mataba taŋ, ka dgaghuta kuni ta vgha nda hɛŋ,

ma ksaŋ kuni ta skwi kul raku,

tsaya dza'a kɛl yu ka dzrafta nda kaghuni.

¹⁸ Dza'a nzakway yu ka Da ghuni, ŋa nzakwa kaghuni ka zwana ɗa nda kwagha ɗa† guli, ka Mgham Lazglafta nda mbra kɛ'a ya.

7

¹ Zwanama ɗa, ya mantsa ya ka lu tamaftá imi ta slɛmɛŋ ya ná, suɗapma ghɛŋa mu ma skwi dza'a ŋrintá vgha mu nda ŋuɗufa mu. Ka kɗanakta mu ta nzakwa mu hezle' ma zlɛŋa Lazglafta.

Rfay Pwal ta rfu

² Gunanɛnawa guna ta ŋuɗufa ghuni. Haɗ ya mataba ghuni magana ŋni ta ghwadaka skwi wu, haɗ ya hlaghu ŋni ta sɛlani wu, haɗ ya tsaghu ŋni guli wa. ³ Tsaghunagħatá guma a ta tsaghu-nagħata ŋni wa. Manda va tsa mnɛ ŋni ya ná,

† **6:18** Ngha ta Zlahu 26:12, nda Izekiyel 37:27, Isaya 52:11, Irmiya 31:9 nda Izekiyel 20:34, 2 Samuyel 7:14, Isaya 43:6 nda Huseya 2:1.

đvudva aŋni ta kaghuni. Dər má ŋa mtuta tsi, dər má ŋa nzaku nda hafu a tsi ná, had skwi dza'a dgamata wa. ⁴ Had yu nda mahulhula ndanu ta ghəŋa kaghuni wa. Ta ghərɓaku yu ta kaghuni. Dər má ghuyghuya yu ta đaŋwa ná, nda lɓa ŋudufa đa, ta rfu yu.

⁵ Dər ma fitika ɓhadaghata ŋni da luwa Mekaduniya ná, had vgha mbi'aŋni wa. Ghuya đaŋwa dər ndiga ndiga yeya ta slaŋnaghata. Gruŋnus gra mnduha, ta zləŋ ŋni ma ŋuduf.

⁶ Mbada Lazglafta ya ta lɓa ŋudufa gwal nda kɓa ka lɓaŋnatá ŋudufa ŋni ma ɓhadaghata Titus.

⁷ Tsa ɓhakta Titus yeya a ta lɓaŋnatá ŋudufa ŋni wu, mnaŋnamna guli ká kuni lɓanatá ŋudufani. Rusaŋnaf rusa ká kuni ta kuma nghəglaŋtá i'i, ká kuni ta haga madər, ká kuni ta lmiha ta lmu kəl yu ka va rfu katakata.

⁸ Nda sna yu kazlay: Nda gurɗa ŋudufa ghuni ta ghəŋa tsa đelewer vindaghunaf yu ya kə'a mndani, haga a yu ta madər ta ghəŋani wa*. Aŋ mndani, hagaŋhaga yu ta madər ma fitik rets, nghadapər yu ta gurɗatá ŋudufa ghuni ta ghəŋa tsa đelewer ya. ⁹ Ndanana ná, ta rfu yu ta ghəŋa tsa đelewer vindaghunaf yu ya. Taghəŋa vəl gurɗaghunaftá ŋuduf a ta rfa yu ta rfu wa. Ta rfu yu, kabga tsa gurɗatá ŋudufa ghuni ya ta klaghunaktá mbəđanaftá ŋudufa ghuni ka paya tva ghuni. Har tsa gurɗatá ŋudufa ghuni ya ma ghəŋa Lazglafta. Tsaya tama, had sana dmaku magaghuna ŋni đekdek wa. ¹⁰ Gurɗatá ŋuduf manda ya ta kumə Lazglafta ná, ta mbəđanaftambəda ta

* **7:8** Ngha ta 2 La Kwareŋt 2:3.

ɲuɖuf ɲa mbafta, ɲa kwala lu kul haga madər. Gurɖatá ɲuɖuf manda ɲa gwal ma ghəɲa haɖik ná, mtaku ta klakta tsi. ¹¹ Nghawangha ta skwi klaghunak tsa gurɖatá ɲuɖuf manda ya ta zɖəganatá Lazglafta ya ɓa, nghawangha ká kuni ta ɲavata ka payanatá nzaku, ka tsalaptá ghəɲa ghuni mida kə'a ta husaghunata, ká kuni ta zləɲay, ká kuni ta mama nghanťá i'i, ká kuni ta kuma maga skwi ta zɖəganatá Lazglafta, ká kuni ta fata ghəɲa ghuni ka zlahá mnda dmaku. Ma maga inda tsa skwiha ya maraŋta kuni kazlay: Ta haɖ kuni ma tsa skwiha ya wu kə'a.

¹² Tsa ɖelewer vindaghunaf yu ya ná, vindaghunaf a yu ta ghəɲa mndu ta gatá dmaku dər ta ghəɲa ya gana lu ta dmaku wa. Kəl yu ka vindaghunaf ná, vindaghunafvinda yu, kabga ɲa maraŋta ghuni kahwathwata ta kəma Lazglafta kazlay: Nda fa vgha ghuni ka ɲaŋni kə'a. Tsaya skwi ta ksəɲnamťá ɲuɖuf. ¹³ Ta ghəɲa tsa skwi ta lɓaŋnatá ɲuɖuf ya guli ná, ta rfu ɲni katakata nghər ɲni ta rfa Titus, kabga zɖanafta kaghuni demdem ta ɲuɖuf. ¹⁴ Ghubaŋghuba yu ta ghubakwa ɖa ta kaghuni ta kəmani. Ndanana tama ná, sabsa yu ma hula má dza'a ksutá i'i. Gwada ta gɖata aŋni ta mnaghunata ná, kahwathwata nzakwani. Manda va tsaya guli ná, tsa ghubay ghubu ɲni ta kaghuni ta kəma Titus ya guli ná, kahwathwata nzakwani. ¹⁵ Havaptani ka tsa zləɲata zləɲa kuni, ka slavaptá kuni ka tsu'afťa nda ya ka kuni fata ghəɲa ghuni ka snanatá gwadani ya ná, ta sganaghasga ta yifatá kaghuni ma ɲuɖufani. ¹⁶ Ta rfu yu, nda fa ghəɲa ɖa ta kaghuni ma inda skwi.

8

Kataŋtá gwal zlgħay nda ŋuɖuf ma Ursalima

¹ Zwanama ɗa, ta kumay ŋni ta mnaghunatá skwi maga zɗakatahuda Lazglafta mataba Igliz ta haɗika Mekaduniya. ² Ma ghuya ɗaŋwa ya ta ghuyə həŋ katakata, ka rfu həŋ ta rfu katakata, kulam nda nzakwa taŋ dgər ka pɗu, ka vlatá həŋ ta skwi dagala ŋa kataŋtá sanlaha. ³ Ka i'i ta mnaghunata ná, vlavla həŋ ka ghəŋa taŋ ta skwi manda ya klaf mbrakwa taŋ. Ka vlatá həŋ ha ka malaghuta. Ka ghəŋa taŋ sagha həŋ ⁴ da ɗaway da aŋni ka ŋɗaŋɗa kazlay: Ta kumay aŋni ta nzakway tekwa mataba gwal ta kataŋtá gwal zlgħay nda ŋuɖuf ta haɗika Yahuda kə'a. ⁵ Tsa skwi vla həŋ ya ná, vlavla həŋ ka malaghutá skwi ya má si ta ndanu aŋni. Tiŋəl ghəŋa taŋ vlay həŋ ta Mgham Yesu karaku, tahula tsa guli ka tsu'aftá həŋ ta maga skwi ya ta mnanata ŋni ta həŋ, manda ya ta kumə Lazglafta. ⁶ Tsaya kəl ŋni ka ndəbanatá dzvu ta Titus ŋa labə da kɗiŋtá tska tsa skwi ya da kaghuni kabga tsatsi ta zlrafta. ⁷ Ma inda skwi ná, galipi kaghuni ka sanlaha. Galipi kuni ma zlgħay nda ŋuɖuf, ma mna gwaɗa Lazglafta nda tvani, ma snaŋtá kahwathwata, ma ŋavata ghuni ka maga slna Lazglafta, ma ɗvutá ya ɗvu kuni ta aŋni. Ya mantsa ya tsi ya tama, magawamaga ta tsa ŋərma slna ya nda ŋuɖuf turtuk.

⁸ Mbla kaghuni a ta mbli yu wu, snaghunamta snaghunam yu ya ka sanlaha ta ŋavata ka vlay. Ma tsaya guli dza'a kəl kaghuni ka maraŋta kazlay: Dvuɗva kaghuni kahwathwata guli ta kataŋtá sanlaha kə'a. ⁹ Nda sna kaghuni ta zɗakatahuda

Mgham Yesu Kristi. Tsatsi ná, galipi ya, ka niŋtá tsi ta ghəŋani ka pďu ŋa naghunaftá kaghuni ka gadghəl nda ma tsa pďani ya.

¹⁰ Wya skwi ta raghunata ta ndanu yu: Kďa ná, tiŋəl kaghuni ta kuratá katanťa gwal zlghay nda ŋuduf ta hadika Yahuda, gi ka vlatá kuni.

¹¹ Ndanana guli ná, đina ka kďiŋta ghuni ta tsa zďakwa ghuni ya kura kuni ta vlay daga tanťan ya. Ka vla kuni manda ya klaf mbrakwa ghuni. ¹² Ka nda ŋuduf turtuk klafta ka ta skwi klaf mbrakwa gha ka vlata katsi ná, zďəganazďa ta Lazglafta. Dawa a ta skwi kul had da kagha wa.

¹³ Nza a kazlay: Ka klaghuta kaghuni ta ndəgaku ta ghəŋa sanlaha, ta ghuyə kaghuni ta đanwa kə'a wa. Ka guram ka lu, ka i'i. ¹⁴ Ndanana ná, ta mamu skwi ma dzvu da kaghuni, đina ka katanťa ghuni ta gwal kul had skwi ma dzvu da həŋ. Bađu pďay kaghuni ya guli, ka mamu tsi da hahəŋ ya, ŋa katay tanťan ta kaghuni. Mantsa tama, ka guram kuni. ¹⁵ Ka gwada Lazglafta na:

«Fərtu a ŋa mndu ta tskanata dagala wu, htu a ŋa mndu ta tskanata kwitikw guli wu*,» ka'a.

I Titus nda grahani

¹⁶ Ta rfay ŋni ta Lazglafta ta vlanťa ndanu ta Titus, ka fatá tsi ta ghəŋani ŋa kataghunata manda va ŋaŋni. ¹⁷ Tsu'aftsu'a Titus ta ndəba dzva ŋni ya ndəbana ŋni ŋa labə da kaghuni. Makďaku aŋni ka gwadganata ná, fufa tsatsi ta ghəŋani, yifuyifa ma ŋudufani, kabga đvudva ta kataghunata. ¹⁸ Wya ŋni ta ghunadaptá sana zwanjama kawadaga nda tsi. Tsa mndu ya ná, ta ghubay inda

* 8:15 Ngha ta: Sabi 16:18.

Igliz, kabga snaŋtani ta mnay nda tvani ta Lfida Gwada. ¹⁹ Tsaya yeya a ta kəl ŋni ka ghunay wu, ghunafghuna Igliz guli mista ŋni, ŋa magəgaŋnatá na slna ŋa kata mnduha Lazglafta na. Tsəna slna ná, ta vlay ta glaku ŋa Mghama mu Yesu. Ta maray guli kazlay: Ta kumay ŋni ta katanťá mnduha kə'a.

²⁰ Nana katu dagala ta vlata mnduha na ná, ta kumay ŋni ta ŋanata dīna ŋa wara hlawa mnduha ta ghəŋa aŋni ta ksa slna nda tsi. ²¹ Skwi dīna ta kumə aŋni ta magay. Ta wa ira Mgham Yesu yeya a wu, nduk nda ya ta wa ira mnduha tani.

²² Wana ŋni ta ghunaftá sana zwanama guli kawadaga nda həŋ. Nda kďa fitika ŋni ta dzəghaŋta ma slnaha kavghakavgha. Ka nghadaptá ŋni ná nda fa ghəŋani ŋa maga slna. Ndanana manda snaŋtani ta ghuba kaghuni ta ghubu lu ná, ka fəglatá tsi ta ghəŋani. ²³ Titus ná, gratá ksa slna ďa ya. Kawadaga nda tsi ta maga ŋni ta slna kata kaghuni. Yeya zwanamaha his kawadaga nda Titus ya guli, Igliz ta zabaptá həŋ, ka ghunaftá həŋ da kaghuni. Ta vlay slna taŋ ta glaku ŋa Kristi. ²⁴ Maranaŋwa mara ta həŋ ká kuni đvutá həŋ kahwathwata, ŋa snanaghatani ta inda Igliz, dza'a kəl həŋ ka snaŋta kazlay: Kahwathwata tsa ghubay ta ghubu ŋni ta kaghuni ya kə'a.

9

Ta đvay Lazglafta ta mndu ta vla skwi nda rfu

¹ Ta ghəŋa gwada ta katu ŋa gwal zlghay nda ŋuduf ná, ² Dər má vindaghunaf a yu wu ná, nda sna yu nda fa ghəŋa ghuni kə'a. «Daga kďa ta fata

gwal zlgħay nda ŋuɗuf ta haɗika Akaya* ta vgha taŋ ka vla tsa katu ya,» ka i'i ghubutá ghubakwa ɗa ta kaghuni da gwal ta haɗika Mekaduniya. Na tsa kulaŋta ɗa mantsa ta gwada ta kaghuni ya ná, ka sli'anaftá tsi ta wər inda taŋ, ka vlay. ³ Dər má mantsa tsi, wya yu ta ghunadapta tsa zwanamaha ya ŋa kataghunata. Ka tskanata kuni ta tsa ŋa ghuni katu ya manda ya mna yu, yaha tsa ghubughuba ŋni ta kaghuni ta ghəŋani ya da nzata ka bətbət. ⁴ Ka waya ka skwi ka ɓhadaghata ŋni da kaghuni kawadaga nda la Mekaduniya, ta tska a ŋa ghuni wu katsi, dza'a ksuxa ta aŋni ka hula, kabga nda ghada mnanata ŋni ta həŋ kazlay: Nda fa vgha kaghuni kə'a. Mal kaghuni dza'a ɓasa hulani guli. ⁵ Tsaya kəl yu ka ndanapta kazlay: ɗina ka ghunadapta ɗa ta tsa zwanamaha ya ta kəma ta kəma da kaghuni makɗaku yu labə kə'a, ŋa kataghunata ka tsakanatá tsa ŋa ghuni katu ghada kuni ta taftá imi ta sləməŋ ya, ŋa slanaghata ɗa ta tskatani. Tsaya dza'a maraŋta kazlay: Nda ŋuɗuf turtuk vlata kuni, mblaf nda mbla a lu ta kaghuni wu kə'a.

⁶ Wya skwi ŋa havapta ghuni: Ka sira a pghamta mndu ta hulfa ma vwah wu ná, sira a dza'a tskata tsi ta skwi ma tsa vwah ya guli wa. Ka dagala pghamta mndu ta hulfa ma vwah ná, dagala dza'a tskata tsi ta skwi ma tsa vwah ya guli. ⁷ Tsa katu ya ná, ka vla mndu manda ya ndanap tsi ma ŋuɗufani. Nda mtsiriu' a wu, tkwe' a guli wa. Lazglafta ná, ta ɗvay ta mndu ta vlay nda rfu. ⁸ Mamu Lazglafta nda mbrakwa faghunaghatá gasifa ŋa gɗata ghuni ta mutsa inda skwiha ŋa

* 9:2 Ngha ta 2 La Kwareŋt 1:1.

maga ŋa ghuni ma slna, ŋa pɔ́akwani ŋa maga inda nɛrma slnaha guli nda tsi. ⁹ Nda vinda ma gwada Lazglafta kazlay:

«Ta vlidinɛ vla ta skwiha ŋa gwal ka pɔ́u,

ta gɔ́avagɔ́a zɔ́akwani† kə'a.»

¹⁰ Lazglafta ta vlanɛtá hulfa ta mndu ŋa sləgay, tsatsi guli ta vlanɛtá skwi ŋa zay. Tsatsi guli dza'a vlaghunatá inda hulfa ta kumə kuni, ŋa tfaghunaghatani ta wi ta ghəŋani ŋa sgakwa dza'a ghuni ta kəma ta kəma ma maga zɔ́aku. ¹¹ Na gɔ́atani ta tfaghunaghatawi ma inda skwi, ŋa nza-kwa ghuni ka gwal ta muvla inda fitik. Na rfay ndəghata mnduha ta Lazglafta ta ghəŋa katuha ya ta vlata həŋ nda ma dzva ŋni. ¹² Tsəna katu ta vlata kuni na ná, katanɛtá gwal zlgħay nda ŋuduf yeya a ta magu tsi wu, ta sli'anafli'a ta mnduha ŋa va rfay tanɛ ta Lazglafta. ¹³ Tsa slna dza'a kuni magata ya dza'a maranɛtá nzakwa ghuni, ŋa zləzlvay tanɛ ta Lazglafta ta ghəŋa snata ghuni ta Lfida Gwada Kristi. Dza'a zləzlvay həŋ guli kabga vəl dɛay ghuni ta skwa ghuni nda həŋ, ta vlay kuni guli ŋa sanlaha. ¹⁴ Dza'a magay həŋ ta du'a da Lazglafta ta ghəŋa kaghuni, ŋa mamay tanɛ ta kaghuni kabga tsa zɔ́aku ta malagħutá mbraku magaghuna Lazglafta ya. ¹⁵ Rfamarfa ta Lazglafta ta ghəŋa mbəhu ya mbəhama tsi kul mnavata nda wi ya.

10

Katay Pwal ta ghəŋani da gwal ta tsaftá gwada tida

† 9:9 Ngha ta Zabura 112:9.

¹ I'i Pwal kaghəŋa ɗa, ta ndəba dzvu yu da kaghuni, nda hanatá ghəŋ nda zɗaku manda ŋa Kristi. Ka lu ta mnay ta i'i ná, ka mataba ghuni yu ya ná, leɓtekwa yu, ka haɗ yu mataba ghuni ya guli ná, ta sidi yu, ka lu. ² Ta ndəbághunandəba yu ta dzvu, yaha kuni gidiftá sidi ɓhadaghar yu da kaghuni, kabga dza'a gay yu kahwathwata ta sidi nda tsa gwal ta ngha aŋni kazlay: Slna slu'uvgha ta magə həŋ kə'a ya.

³ Aŋ mndani, mnda səla aŋni, tsaw vulu manda ŋa mnda səla a ta vulu aŋni wa. ⁴ Huzla ta kəl aŋni ka vula tsa vulu ya ná, huzla ta kəl mnda səla ka vulu a wa. Lazglafta ta vlaŋnatá tsa ŋaŋni huzla nda mbra ta zaɗanatá vla ɗifa ghumaha Lazglafta ya. Ta zaɗanazada ŋni ta ghwadaka ndanu ta ndanu mnduha. ⁵ Ta ŋarapŋara ŋni ta inda ghwadaka ndanuha ta ndanata gwal ta gla ghəŋ ta pya snaŋtá Lazglafta. Ta gwaday aŋni ta gwada ŋa ksanaktá ndana mnduha ŋa sna gwada Kristi. ⁶ Ka snasna kaghuni katsi ná, nda fa vgha aŋni ŋa dvanaghatá gwal kul snay mataba ghuni.

⁷ Nghawangha ta skwi ta magaku ɓa! I'i ná, ŋa Kristi yu, ka ká mndu, ka vriŋvra tsi ta ndanu katsi ná, dza'a nda ngha kazlay: Ŋa Kristi aŋni guli kə'a. ⁸ Vlihavla Mgham Yesu ta glaku ŋa sladaghunafta, ŋa zlabighunista a wa. Ghubaŋ ghuba yu ta ghubakwa ɗa nda tsaya, haɗ tsaya dza'a ksa i'i ka hula wa. ⁹ Ma ndana ɗa ná, zba gagaghunaftá zləŋ a ta zbu yu nda tsa ɗelewera ɗa ya wa. ¹⁰ Aŋ mndani, ka sanlaha ta mnay na: «Vinday Pwal ta ɗelewer ŋa mu ya ná, tsəna skwi nda bla magay na kə'a ta vinday, nda sidi nda sidi

kay guli. Saghani da taba mu kay guli ná, had ta gwada nda mbraku wu, had hayhaya gwada ta gwadata tsi kay guli wu,» ka hən. ¹¹ Dina ka sənəta tsa mndu ta mnay mantsa ya kazlay: Ka nu vindam ηni ma delewer ηni ma nzakwa ηni di'ih nda kaghuni ya ná, manda va tsaya dza'a maga ηni ta slna ηni laghar ηni da kaghuni kə'a.

¹² Blubla aηni ka hahən! Si wa aηni ηa gara vgha nda hən na! Hahən ka ghəna taη ta klaftá ghəna taη ka gara ghəna taη. La rghaha! ¹³ Ghuba a aηni ta ghəna ηni ka malaghutá ya ta raku wa. Ma kuraghuta vli graηnaf Lazglafta ta maga aηni ta slna ηni. Kuraghwa tsa vli graηnaf Lazglafta ya tsa kəl aηni ka labə da kaghuni ya. ¹⁴ Ma laba ηni da kaghuni ná, tsughwadaghu a ηni ta kuraghuta tsa vliha kuraηna tsi ya wa. Tiηəl aηni ta klədaghunaghatá gwada Kristi. ¹⁵ Had aηni ta Pak kuraghuta vli vlanə lu, ka ghərbaku ta ghəna magatá slna sanlaha wa. Skwi faf aηni ta ghən tida ná, má ka sgavaghasga zlgəhay nda ηudufa ghuni, ka sgavaghata slna ηni mataba ghuni manda ya kuraηna* Lazglafta, ¹⁶ ηa dza'a ηni mna Lfida Gwada ma sana hadikha di'ih nda kaghuni. Va a ηni ta dza'a maga slna ma vla ksa slna sanlaha, ηa ghərbay ηni ta ghərbaku ta ghəna slnaha ghada hahən ta magata wa.

¹⁷ «Ka ta kumay mndu ta ghərbaku katsi ná, ka ghərba tsi ta ghərbakwani ta Mgham Yesu†» ka lu ta mnay. ¹⁸ Mndu ta ghuba ghəjani a ta rfu lu wa, mndu ta ghubu Lazglafta ya.

* **10:15** Ngha ta Ruma 15:17-21. † **10:17** Ngha ta Irmiya 9:23, 1 La Kwareŋt. 1:31.

11

I Pwal nda ghwadaka gwal ghunay

¹ Ka ksa kuni ta ɲuduf nda i'i, wana yu dza'a gwada ka rghargha. Manda va tsaya na, ka ksa kuni ta ɲuduf. ² Ta draku yu ta ghəŋa kaghuni manda ŋa Lazglafta. Kristi zə'ala dzugwa ghuni, ka yu ka vlaghunata. Ta kumay yu tama ta nzata ghuni nda ghuɓa, ŋa vlata da ta kaghuni manda ya ta vlə lu ta makwata patsapatsa ŋa zə'al dzugwani ya. ³ Skwi ta zləŋ yu kweŋkweŋ na, duŋwa lu da baraghatá kaghuni, da tsaghutá kuni ta tsa vərda ndi'atá vgha ghuni nda Kristi ya, da nzaku tsi manda ŋa Hawa lagha nahadik da barafta nda hidakwani ya na, ka yu. ⁴ Zləŋa da guli na, kabga dər wati ma mndu ta lagha tagha skwi ta ghəŋa Yesu tskəm nda tsa ŋaŋni taghaghunaf ŋni ya na, gi ta tsu'ay kuni. Mnaghunaha ta gwada ta ghəŋa Sulkum tskəm nda ya zlghaf kuni, ta tsu'ay kuni. Mnaghunaha ta gwada tskəm nda Lfida Gwada ya zlghaf kuni guli, ta tsu'ay kuni.

⁵ Ka mghama gwal ghunay ta ngha kaghuni ta tsa mnduha ya, ama grafgra i'i kazlay: Walaŋ a həŋ ta malaghutá i'i wu kə'a. ⁶ Aŋ mndani, pərɗaf a yu ta snaŋtá gwada wu, ama nda sna yu ta skwi ta gwadə yu. Ma inda skwi magə ŋni na, maraghunamara ŋni dər nda ta tva wati ma skwi tsi.

⁷ Ma fitika mnay da ta Lfida Gwada Lazglafta ŋa ghuni na, ka mbalay si ta mnaghunata yu. Ka vraganata yu ta ghəŋ, kabga ŋa ŋlaghunaf. Nda nza tsa ka dmaku ra? ⁸ Ma tsa fitika magay da ta slna ŋa ghuni ya na, sanlaha ma Igliz si ta

nghapta ka i'i. Na taŋ ma skwi tskəgudunus yu ta həŋ ka maga slna ɲa ghuni. ⁹ Ma tsa nzakwa da da kaghuni ya, ta pdatá yu ta skwi ná, had yu ta daway da kaghuni wa. Zwanama ta sabi ta hadika Mekaduniya ta klidikta skwi ta pdata yu. Ma tsa fitik ya, faghunagha a yu ta ndəgaku wa. Manda va tsaya guli dza'a kdaŋta yu ta kwal kul dawutá vli da kaghuni. ¹⁰ Ta ghubakwa da yu nda tsaya, had mndu ta inda hadika Akaya* dza'a pyaftá i'i wa. Na skwi ta mnə yu na ná, kahwathwata da ta mna yu ma hga Kristi ta nzakway ma i'i. ¹¹ Kabgawu kəl yu ka mnay mantsa na? Kwala da kul dvutá kaghuni ra? Nda sna Lazglafta kazlay: Dvudva yu ta kaghuni kə'a.

¹² Manda va na kwala da kul tsu'aftá skwi da kaghuni na ná, manda va tsaya dza'a kdaŋta yu, kabga yaha tsa ghwadaka gwal ghunay ya da mutsaftá ghurum ɲa ghərbaku kazlay: Manda va ɲaŋni ta maga tsi ta slna kə'a. ¹³ Vərdá gwal ghunay a tsa mnduha ya wa. Slna nana mndu ta magə həŋ. Manda gwal ghunay Kristi ka həŋ ta klaftá ghəŋa taŋ. ¹⁴ Skwa ndərmimay a tsaya wa! Halaway ka ghəŋani guli ná, ta klafla ta ghəŋani ka niŋta manda duhwala Lazglafta ta wudaku. ¹⁵ Skwa ndərmimay a klafta tsa gwal ta maganatá slna ya ta ghəŋa taŋ ka niŋta manda gwal ta tagha vərda skwi ɲa mnduha wa. Ma kdavaktani ná, dza'a mutsay həŋ ta nisəla taŋ ka gagra nda slna taŋ ya maga həŋ.

Ghuya daŋwa Pwal

* **11:10** Akaya: Ngha ta 2 La Kwareŋt 1:1.

16 Ka yu ta vrəgliŋtá mnay ná, ma fa kuni ta i'i manda rgha. Ka si fafa kuni ta i'i manda tsaya, ka nza yu ka tsa rgha ya, ŋa laviŋta i'i ta ghərbaŋta ghərɓakwa ɗa guli. 17 Na gwada dza'a yu mnay na ná, dza'a gwadə manda ya ta zɗəganatá Mgham Yesu a yu wu, manda va ŋa mndu ka rgha dza'a gwada yu. Grafgra yu ta skwi dza'a ghərɓə yu ta ghərɓaku tida guli. 18 Tsəhala nda ndəgha mnduha ta ghərɓaku manda ŋa slu'uvgha ya ní, i'i guli ná, dza'a ghərɓay yu mantsa ya. 19 Nda hiɗa kaghuni kahwata, ta ksanatá ŋuduf ka tsu'aftá la ka rgha nda rfu. 20 Ta rfu kuni nda fata mndu ta kaghuni ka vu'a taŋ. Ta rfu kuni nda zata mndu ta kaghuni. Ta rfu kuni nda ksamta taŋ ta kaghuni ma dzva taŋ. Ta rfu kuni nda nzaghunaghata taŋ. Ta rfu kuni nda dzuɓaghunata taŋ. Ta ksay kuni ta ŋuduf ta ghəŋa indani. 21 Ta ksə ka hula mnay ta aŋni, traptra aŋni ta magay manda tsaya. Ndanana ná, dza'a gwaday yu ta gwada manda ŋa rgha.

Ka si ta ghərɓaku sanlaha ya ná, dza'a ghərɓay i'i guli ta ghərɓaku. 22 Ka la Hebru hahəŋ, mantsa ya i'i guli. Ka la Isra'ila hahəŋ, mantsa ya i'i guli. 23 Ka gwal ksanatá slna ta Kristi hahəŋ, wana yu dza'a gwada manda mndu nda ksa da halaway: Malaghumala yu ta hahəŋ ɗekɗek. Ma vəl hərfaku tsi, ndada a hərfuta yu wa. Ma lamə da gamak tsi, ndada a lama yu wa. Ma mutsaftá dzu tsi, malghumala ŋa ɗa ka ŋa taŋ. Lagha ta wa hɗak tsi, mbədava a ŋa ɗa wa. 24 Hutaf səla ɗa ta mutsaftá sləvu† fwadmbak had turtuk wu, da la

† 11:24 Ngha ta Vrafta ta Zlahu 25:3.

Yahuda. ²⁵ Hkən sēla lu ta dġaptá i'i, turtuk sēla lu ta zləzlertsatá i'i, hkən dədəghata da drəf nda kwambalu. Vagha vagha yu turtuk nda hani tani ta mghama drəf. ²⁶ Ma wawakwa da nda sēla tazlay ná, dagala ghuya dāŋwa su'u yu ma zalaha, dagala ghuya dāŋwa su'u yu da la gənda, dagala ghuya dāŋwa su'u yu da la ini, dagala ghuya dāŋwa su'u yu da gwal kul snanťá Lazglafta. Dagala ghuya dāŋwa su'u yu ma luwaha nda ya tahula luwaha. Dagala ghuya dāŋwa su'u yu, ta drəf. Dagala ghuya dāŋwa su'u yu da zwanamaha ka ghwadak. ²⁷ Tazlay ná, ta hərəfuhərfa yu, ta duda vgha da ta maga slna, had yu ta faftá hani ta iri badu ma sani wu, badu ma sani ta dzay maya nda ndala ta i'i, had yu ta mutsaftá skwa zay badu ma sani wu, ta dzay mtašl ta i'i, ta pďapďa yu ta lġut ŋa fafta ta vgha. ²⁸ Zlanha lu ta hamatani, mala skwi ma ghəŋa da ná, ta ndanay yu ta inda Igliz inda fitik. ²⁹ Htuta mbrakwa mndu ya ná, manda skwi i'i ya kaghəŋa da. Zləmbamtá mndu ma dmaku, ndadá a kə'a ta dra i'i ta wa ŋuduf wa.

³⁰ Ka skwi ŋa ghərəbay da tsi katsi ná, hta ta mbrakwa da skwi ŋa ghərəbay da. ³¹ Nda sna Lazglafta Dani ma Mghama mu Yesu ta zləzlvu lu ŋa kďekedzen ya kazlay: Tsakala a yu ta wi wu kə'a. ³² Ma fitika nzakwa da ma luwa Damas ná, mbadaka ŋumna ya ta ksa slna mista mgham dagala ta hġu lu ka Aritas, ka pġhatá mnduha ta watgha luwa Damas ŋa ďakwatsa i'i. ³³ Ama, ka habaftá lu ta tőan ta tughuba ka famta i'i mida, ka fagihata nda ta sana ghurum ta muhula luwa.

Mantsa ya ndapta† yu ma dzvani.

12

Ta rfu Pwal nda ghuyayni ta daŋwa ta ghəŋa Kristi

¹ Nda nza tkwe' ka ghərɓay ɗa ta ghərɓaku dər ra a tsi. Ndanana tama, dza'a gwaɗa yu ta ghəŋa skwi maridiŋ Mgham ka snadimta. ² Mamu sana mnda zlg hay nda ɗuduf klagha Lazglafta ta mahkəna luwa. Ta magay na ta ghwanɗɗe fwaɗa vakwani. Ka va klagha tsakwam tsi tama, sna a yu wa. Ka va maranaŋ nda mara tsi, sna a yu wu, Lazglafta yeya nda sna. ³ Manda va tsaya ná, klaghakla Lazglafta ta tsa mndu ya da luwani. Ka va klagha tsakwam tsi tama sna a yu wu, ka va maranaŋ nda mara tsi, sna a yu wu, Lazglafta yeya nda sna. ⁴ Ma tsa lafani da hada ya, ka snaŋta tsi ta gwaɗaha ya kul laviŋta lu ta rusay. Vlaŋ a lu ta tvi ta mnda səla ɗa vriŋta mnay guli wa. ⁵ Tsa mndu ya ɗa ɗa má dza'a ghubay. I'i tada, htata i'i ɗa ɗa ta dza'a ghubay kwenkwen. ⁶ Ka má ta kumay yu ta ghuba ghəŋa ɗa ná, ma nza a yu ka rgha wu, kahwathwata má dza'a yu mnay. Ta warə nda wara yu ta ghuba ghəŋa ɗa kabga yaha lu da klafta i'i ka malaghuta ka skwi ya ta nghanɗa lu ta i'i ta magay, ka skwi ta snaŋta lu ta sabi ma wa ɗa a tsi.

⁷ Kada kwala yu ta ghərɓaku ta ghəŋa tsa skwa ndərmimay katakata mariha Lazglafta ya ná, ka faɗimta lu ta mbraz ma vgha ta nzakway manda duhwala halaway ghunaf lu ɗa dzadzudusta, ɗa pyafta i'i ka ghərɓaku. ⁸ Hkən səla ɗa ta maga du'a

† 11:33 Ngha ta Sina gwal ghunay 9:23-25.

má ŋa klinṭa Lazglafta ta tsa daŋwa ya. ⁹ «Vlaghavla yu ta zɔakatahuda ɔa, præk ka nda tsa, ma hta ta ŋa gha ma mbraku ta maravata ŋa ɔa ma mbraku,» ka'a nda i'i. Mantsa tama, mal ghərɔbay ɔa ta ghərɔbaku ta ghəŋa hta ta mbrakwa ɔa kada buk-wamta mbrakwa Kristi ta i'i. ¹⁰ Tsaya tama ta kəl yu ka rfu nda hta ta mbrakwa ɔa, nda raraza i'i ta rarazə lu, nda giri ta gə lu ŋa ɔa, nda ghuya daŋwa ta ghuyə lu ŋa ɔa, nda skwiha ya ta dza i'i ma vgha ta gwada ta Kristi. Ma tsa hta ta i'i ya ta mutsafta yu ta mbraku.

Ndana Pwal ta ghəŋa gwal zlgħay nda ŋuduf ma Kwareŋt

¹¹ Manda mndu nda ksa da halaway gwadata yu ta tsa gwada ya. Kaghuni ta mblaftá i'i guli. Kaghuni a ma dza'a ghuba i'i ra? Had skwi htap i'i ka tsa gwal ghunay ghuni dagaladagala ma kaghuni ya, dər má had hayhaya ɔa wa. ¹² Nizla ta maraŋtá nzakwa ɔa ka mnda ghunay ná, nda ngha kuni ta ksa ŋuduf ksə yu, nda ngha kuni ta mandərmimi nda mazəmzəm nda ndəghata sanlaha ma skwi ma fitika nzakwa ɔa da kaghuni. ¹³ Nahgani laghu yu maganaťá sanlaha ma Igliz, kul magaghunata yu ta kaghuni na? Aya! Mamu skwi kul magaghunata yu, ɔawan a yu ta katihata ghuni wa. Plihawapla ta dmakwa ɔa ta ghəŋa tsaya.

¹⁴ Nda fa vgha ɔa ŋa labə da kaghuni ŋa mahkəna səla. Ka labla yu, skwa ghuni a ta psə yu wa, vərɔa kaghuni ta psə yu. Tazlay ná, zwani a ta tskanata skwi ta dadaha wu, dadaha ta tskanata zwani. ¹⁵ I'i ná, nda rfu dza'a vlaghunata yu ta

inda skwa da nda ghəŋa da tani ŋa kata kaghuni. Dza'a htanaghuta nda hta kaghuni ta dʋutá i'i kabga dʋuta da ta kaghuni ra?

¹⁶ Nda sna kaghuni kazlay: Dawa a yu ta katihata ghuni wu kə'a. Ama ka sanlaha mataba ghuni ta mnay ná, hiduhida Pwal, nənɓapnənɓa ta amu, ka hən. ¹⁷ Kinawu nənɓapta yu ta kaghuni tama? Ari mamu ya mataba tsa mnduha ghunadap yu da kaghuni ya, ta gataftá skwa ghuni ka kladíkta na? ¹⁸ Ndəɓana ndəɓa yu ta dzvu ta Titus ka labə da kaghuni, ka ghunaftá yu ta sana zwanjama guli mistani*. Ma tsa laba Titus da kaghuni ya ná, mamu skwa ghuni gatugadughunus tsi ra? Ta tva turtuk a mbaɗa ŋni ta mbaɗa nda Titus ra?

¹⁹ Ka waya ka skwi nda kɗa fitika ghuni ta ndanay kazlay: Ta zba wadapta ghəŋa ŋni da kaghuni ŋni kə'a. Mantsa a wu! Ta kəma Lazglafta ta gwada ŋni ta gwada manda ya ta kumə Kristi. Graha da ya ta dʋu yu, inda tsa skwiha ta magə ŋni ya ná, ŋa ŋla kaghuni ta kəma ta kəma, ta maga ŋni. ²⁰ Skwi ta zlən yu ma tsa labə dza'a labə yu da kaghuni ná, duŋwa yu da kwal kul slafta ta kaghuni mantsa ta kumə yu ya, ta slaftá kaghuni ta i'i mantsa kul kumə kaghuni ya ná, ka yu. Ta zlənay yu ta slanaghata da mataba ghuni ta zləɗa wi, nda draku, nda gufwatá ŋuduf, nda dʋutá ghən, nda tsanavatá gwada ta mndu, nda tsa mndəra mndu, nda gla ghən, nda hwazlaɓaku. ²¹ Sana skwi ta zlənə yu ma tsa labə dza'a labə yu da kaghuni ya guli ná, duŋwa yu da nzata ma hula ta kaghuni, ta kəma Lazglafta da ná, ka yu. Zlənə

* **12:18** Ngha ta 2 La Kwareŋt 8:22.

da ná, da slanaghatá yu ta gwal ta maga dmaku manda va ya snu həŋ ta kwalaghutá paya tva taŋ ta ghəŋa hliri ta hlə həŋ, nda maga sli'insli'inj ta magə həŋ, nda sanlaha ma mndərga tsa ghwadaka skwiha ya.

13

Kdavakta vlata Pwal ta hidaku

¹ Mahkəna səla da na ta dza'a labə yu da kaghuni na. Ka labla yu, dza'a tsanaghatsa mu ta guma ta gwal ta magata ghwadaka skwi. «Kada laba skwi nda tvani, mamu ka masləmtsəkha his ka hkən* a tsi,» manda ya nda vinda. ² Ma mahisa səla da ta labə da kaghuni, zlahanaghazlaha yu ta gwal ta magatá dmaku nda pďakwa inda sanlaha. Ndanana, dər má di'inj yu nda kaghuni ná, ta vrafvra yu ta va tsa gwada da mnə yu ma tsa fitik ya kazlay: Ka vradapvra yu da kaghuni, had ya dza'a zlanja yu dər turtuk wa. ³ Tsəhala ta kuma graftá skwi kuni kazlay: Ta gwada Kristi nda ma wa da kuni ya, dza'a nda sna kuni. Hətu a mbrakwa Kristi mataba ghuni wa, ta maraŋmara ta mbrakwani mataba ghuni. ⁴ Aŋ mndani, ma fitika zlanjaftá Kristi ta udza zlanjay, htu hta mbrakwani, ama ka nzatá tsi nda hafu nda mbrakwa Lazglafta. Aŋni guli, nda hta mbrakwa aŋni ma guyata vgha ŋni nda tsatsi. Ama dza'a maraghu-naŋ mara ŋni kazlay: Nda hafu ŋni kawadaga nda tsatsi ma mbrakwa Lazglafta kə'a.

⁵ Ndanawandana kaghuni ka ghəŋa ghuni ta ghəŋa ghuni, ŋa grafta ghuni ka ma zlgħay nda

* **13:1** Ngha ta Vrafta ta Zlahu 19:15, Mata 18:16, 1 Timute 5:19, Hebru 10:28.

ɲuduf kuni tsi, ka kitsi. Ndanawandana kaghuni 6a ka ghəŋa ghuni, tsatsaf a kuni kazlay: Mamu Yesu Kristi ma kaghuni kə'a ra? Ba tsatsaf a kuni tdukwa kasi'i wa. ⁶ Aŋni tani, tsatsaft-satsa aŋni, ta graftá ɲni guli ná, dza'a nda sna kaghuni. ⁷ Ta maga du'a ɲni da Lazglafta yaha kuni magəgəltá ghwadaka skwi. Va a ɲni ta mnay kazlay, kdanakkda aŋni ta inda skwi kə'a wa. Skwi dina kwenkwen maga kuni, ka aŋni nda kaghuni dər má nda hta aŋni ká mnduha ta nghay. ⁸ Had sana skwi laviŋ aŋni ta maganavatá kahwathwata wu, slna tsa kahwathwata ya ɲa aŋni ta magay. ⁹ Ka nda mbra kaghuni ta tva Lazglafta dər nda hta mbrakwa aŋni, ta rfu aŋni. Du'a aŋni da Lazglafta ná, má tsidif ká kuni nzatá, ɲa aŋni. ¹⁰ Skwi kəl yu ka vindaghunaftá na delewer na, ta di'ɲ yu nda kaghuni na na, kabga va a yu ta dava kaghuni 6hadaghar yu da kaghuni wa. Vlihavla Mgham ta mbraku ɲa ɲla kaghuni ta kəma ta kəma, ɲa 6adzighunista a wa.

¹¹ Zwanama da, dughwana ka kuni nzata, ka nzata kuni nda rfu, zbawazba ta nzata tsidif, brusuvuswa vgha ghuni, nda dzratawi ka kuni nzata, nzawanza nda zdaku mataba ghuni. Mantsa ya ná, dza'a nzanza Lazglafta ya ta dvutá mnduha, ta vla zdaku ɲa mnduha nda kaghuni.

¹² Gaguvuswa zgu nda brusa vgha.

Ta ga zgu inda gwal zlgay nda ɲuduf ɲa ghuni.

¹³ Ka nza zdakatahuda Mgham Yesu Kristi, nda dvutá mnda Lazglafta, nda guyata vgha ma Sulkum nda ghu6a nda kaghuni demdem.

Deftera Lfida Dzratawi New Testament in Hdi

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hdi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Hdi

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

f257b780-c0dd-5cce-9b20-430484439898